

Милован Данојлић

ШЉИВА

Шљивик, шљиварија, шљиварица, шљиварство, шљиварски, шљиваст, шљивастоплав, шљивић, шљивица, шљивовица, шљивка, шљивов, пошљивити... Колико нових речи од једне основне – шљива.

А које је речи овој воћки и њеним плодовима подарио песник Милован Данојлић, са знаћеш у стиховима који су пред тобом.

Шљива се буди крајем априла,
Развија широка, пребела крила,
На крају села, уврх голети,
Она се спрема да полети.
– Ал заспи. Пробуди се тек у јуну,
И осети: крошњу, тешку и пуну.
Клонуле, повијене, гране се муче.
Криве се стабла, ко во сред вуче.

У јулу, плод се на земљу сруши,
И шљиви ко да лакне на души.
Одскочи крошња увис, ко да је
Побегла из загушљиве неке одаје.

Тако преспава јесен и зиму
Тиха, загледана у даљину.

шљива – дрво из породице ружа, воће

голет – предео без вегетације, без шуме

ЛИТЕРАРНИ КУТАК

- ❁ Како замишљаш село у коме расте шљива из ове песме? Опиши га са што више детаља.
- ❁ Покушај да замислиш и шљиву. Да ли је млађе или старије дрво? Где се сместила шљива – усред села или на крај села?
- ❁ Шљива се, каже песник, буди крајем априла. Зашто својим *пребелим крилима* прво проба да *полећи*, а онда *заспи*?
- ❁ Од цвета до плода сменила су се два годишња доба. Која? Како шљива изгледа у јуну, а како у јулу? Издвој те стихове.
- ❁ Каква је шљива док се спрема да *преспава јесен и зиму*? Коју улогу има персонификација у овој строфи и у целој песми, а коју епитети?
- ❁ Колико стихова има свака строфа? Зашто су стихови неједнаког распореда и дужине? Шта је песник тиме постигао?

Милован Данојлић (1937), песник и приповедач. Рођен у Ивановцима код Љига. Најпознатија дела: *Како спавају трамваји*, *Фуруница јојуница*, *Чуднован дан* (књиге за децу), *Коњи и ишнице* (сликовнице), *Родна година* (песме), *Онде пошток, онде цвећ* (есеји и записи).

- * У народу је позната *шљива ранка* и *крушка караманка*. Ранка је воћка која рано сазрева, рано доноси плод. *Караманка* је врста крупних, сочних крушака.
- * Израз *враћајти шљиве за брашно* – значи узвратити истом мером, на исти начин; вратити мило за драго.

